

บันทึก

เรื่อง การสิ้นสุดสมาชิกภาพแห่งสภาจังหวัดในกรณีต้องคำพิพากษาให้จำคุก
และถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล

กรมการปกครองได้มีหนังสือที่ มท ๐๓๑๒/๔๑๘๘๖ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๓๖ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า กรมการปกครองได้รับข้อหารือของจังหวัด ยโสธรว่า นาย"กิตติปัญญา เจริญชัย" สมาชิกสภาจังหวัดยโสธร ถูกศาลพิพากษาจำคุกมีกำหนด ๕ ปี และถูกคุมขังตามคำพิพากษา ต่อมาได้รับการปล่อยตัวชั่วคราวระหว่างอุทธรณ์ ผู้ว่าราชการ จังหวัดยโสธรมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนสมาชิกภาพแห่งสภาจังหวัด คณะกรรมการ สอบสวนมีความเห็นว่า แม้นายกิตติปัญญา เจริญชัย จะได้รับการปล่อยตัวชั่วคราวมิได้ถูกคุมขัง อยู่โดยหมายจำคุกของศาลก่อนที่ผู้ว่าราชการจังหวัดจะได้สอบสวนก็ตาม ผู้ว่าราชการจังหวัดยังคง มีอำนาจสอบสวนและสั่งให้ออกจากสมาชิกภาพแห่งสภาจังหวัดได้จึงหารือว่า ความเห็นของ คณะกรรมการสอบสวนดังกล่าวถูกต้องหรือไม่

กรมการปกครองเห็นว่า กรณีดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่อาจตีความได้ หลายแนวทางอันอาจมีผลกระทบต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัด สมควรได้รับ การพิจารณาด้วยความรอบคอบ จึงขอหารือในประเด็นดังต่อไปนี้คือ

(๑) ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจสอบสวนแล้วสั่งให้ออก ตามมาตรา ๑๒ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๘ ในขณะที่นายกิตติปัญญา เจริญชัย ได้รับการปล่อยชั่วคราวระหว่างอุทธรณ์ ได้หรือไม่

(๒) ลักษณะตามมาตรา ๒๐ (๘) แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภา จังหวัด พุทธศักราช ๒๕๔๒ การคุมขังจะต้องคงมีอยู่ในขณะที่ผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวนไป จนกระทั่งผู้ว่าราชการจังหวัดมีคำสั่งให้ออกหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๖) พิจารณาข้อหารือ ดังกล่าว โดยได้รับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงของผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครองและ จังหวัดยโสธร) แล้ว สรุปข้อเท็จจริงได้ว่า ในระหว่างที่นายกิตติปัญญา เจริญชัย เป็นสมาชิกสภา จังหวัด ศาลจังหวัดยโสธรได้มีคำพิพากษาให้จำคุกนายกิตติปัญญา เป็นเวลา ๕ ปี เนื่องจาก กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๔๔ และพระราชบัญญัติป่าสงวน แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และนายกิตติปัญญา ได้ถูกจำคุกตามคำพิพากษาระหว่างวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๓๖ ถึงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๓๖ แต่ต่อมาศาลได้มีคำสั่งอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๓๖ ตามคำร้องขอของจำเลยขณะที่คดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาของ ศาลอุทธรณ์ คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๖) ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า

มาตรา ๑๒ (๔)^๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ.๒๔๙๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๔๙๙ บัญญัติว่า สมาชิกภาพแห่งสภาจังหวัดย่อมสิ้นสุดลงเมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้สอบสวนแล้วสั่งให้ออก โดยปรากฏว่าต่อมาเป็นผู้ขาดคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด ในเรื่องนี้เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า นายกิตติปัญญาต้องคำพิพากษาของศาลจังหวัดยโสธร ให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาลในขณะที่อยู่ในตำแหน่งสมาชิกสภาจังหวัดยโสธร นายกิตติปัญญา”จึงเป็นผู้ขาดคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา ๒๐ (๘)^๒ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด พุทธศักราช ๒๔๘๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๒๓ ดังนั้น ผู้ว่าราชการจังหวัดยโสธรจึงมีอำนาจสอบสวนและสั่งให้นายกิตติปัญญาออกจากสมาชิกภาพแห่งสภาจังหวัดยโสธรได้ตามมาตรา ๑๒ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัดฯ เพราะนายกิตติปัญญา ขาดคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งตามนัยมาตรา ๒๐ (๘) แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัดฯ แล้วดังกล่าวข้างต้น ทั้งนี้ โดยไม่จำเป็นต้องพิจารณาว่านายกิตติปัญญา”จะได้รับการปล่อยชั่วคราวในภายหลังหรือไม่

(ลงชื่อ) ม. ตันเต็มทรัพย์

(นายไมตรี ตันเต็มทรัพย์)

รองเลขาธิการฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กรกฎาคม ๒๕๓๗

^๑มาตรา ๑๒ สมาชิกภาพแห่งสภาจังหวัดย่อมสิ้นสุดลงเมื่อ

๑ล๑

๑ล๑

(๔) ผู้ว่าราชการจังหวัดได้สอบสวนแล้วสั่งให้ออก โดยปรากฏว่าต่อมาเป็นผู้ขาดคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด หรือ

๑ล๑

๑ล๑

^๒ มาตรา ๒๐ ผู้ขาดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง คือ

๑ล๑

๑ล๑

(๘) ต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งที่ขัดด้วยกฎหมายให้จำคุก และถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดยคำสั่งนั้น